

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) กับผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมา: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และปัจจัยการเป็นผู้นำท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาจากกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์

สำหรับรายละเอียดมีดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=195)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	40	20.5
หญิง	155	79.5
รวม	195	100.0
2. อายุ		
20 ปี - 30 ปี	18	9.2
31 ปี - 40 ปี	38	19.5
41 ปี - 50 ปี	62	31.8
51 ปี - 60 ปี	61	31.3
61 ปีขึ้นไป	16	8.2
รวม	195	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	113	57.9
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	28	14.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	17	8.7
อนุปริญญา (ปวส.) หรือเทียบเท่า	10	5.1
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	25	12.8
สูงกว่าปริญญาตรี (ป.โท/ ป. เอก)	2	1.0
อื่น ๆ		
รวม	195	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
ค้าขาย	28	14.4
เกษตรกรรม	23	11.8
รับจ้างทั่วไป	76	39.0
ข้าราชการ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	3.6
อื่น ๆ	61	31.3
รวม	195	100.0
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
รายได้ระหว่าง 4,000 - 8,000 บาท	107	54.9
รายได้ระหว่าง 8,001 - 12,000 บาท	23	11.8
รายได้ระหว่าง 12,001 - 16,000 บาท	16	8.2
รายได้ระหว่าง 16,001 - 20,000 บาท	10	5.1
มากกว่า 20,000 บาท	39	20.0
รวม	195	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 79.5) มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี (ร้อยละ 31.8) ระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 57.9) มีอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 39.0) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 4,000 - 8,000 บาท (ร้อยละ 54.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข
(อสม.) (n = 195)

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
1. การอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง		
ไม่เคยอ่าน	46	23.6
อ่านสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง	101	51.8
อ่านสัปดาห์ละ 4 - 6 ครั้ง	10	5.1
อ่านทุกวัน	28	14.4
อื่น ๆ	10	5.1
รวม	195	100.0
2. การรับฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง		
ไม่เคยรับฟัง	44	22.6
รับฟังสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง	84	43.1
รับฟังสัปดาห์ละ 4 - 6 ครั้ง	15	7.7
รับฟังทุกวัน	49	25.1
อื่น ๆ	3	1.5
รวม	195	100.0
3. การรับชมโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง		
ไม่เคยรับชม	8	4.1
รับชมสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง	42	21.5
รับชมสัปดาห์ละ 4 - 6 ครั้ง	15	7.7
รับชมทุกวัน	130	66.7
อื่น ๆ		
รวม	195	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
4. การสนทนากับบุคคลอื่นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง		
ไม่เคย	50	25.6
สนทนาสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง	110	56.4
สนทนาสัปดาห์ละ 4 - 6 ครั้ง	16	8.2
สนทนาทุกวัน	13	6.7
อื่น ๆ	6	3
รวม	195	100.0
5. การรับฟังการปราศรัยหาเสียง		
ไม่เคยรับฟัง	98	50.3
รับฟังปีละ 1 - 2 ครั้ง	48	24.6
รับฟังปีละ 4 - 6 ครั้ง	7	3.6
รับฟังทุกปี	31	15.9
อื่น ๆ	11	5.6
รวม	195	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง (ร้อยละ 51.8) ฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง (ร้อยละ 43.1) รับชมโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองทุกวัน (ร้อยละ 66.7) สนทนากับบุคคลอื่นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง (ร้อยละ 56.4) และไม่เคยรับฟังการปราศรัยหาเสียง (ร้อยละ 50.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละการเป็นผู้นำท้องถิ่น (n = 195)

การเป็นผู้นำท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
1. การเป็นหรือเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นในตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1.1 ไม่เคยเป็น	2	1.0
1.2 เป็นหรือเคยเป็น	193	99.0
กรรมการพัฒนาในฝ่ายต่าง ๆ ของกรรมการ หมู่บ้าน	15	7.7
กรรมการหมู่บ้าน	29	14.9
กรรมการสภาตำบล	6	3.1
สมาชิกสภา อบต. / นายก อบต.	1	.5
เทศมนตรี / นายกเทศมนตรี	1	.5
สจ. / นายก อบจ.	1	.5
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/แพทย์ประจำตำบล/ผช.ผญบ./	87	4.1
สารวัตรกำนัน		
อสม.	170	87.2
อื่น ๆ		
รวม	195	100.0
2. กรณีที่เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นในตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อ 1 เคนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ ประชาชนในลักษณะใด		
จัดประชาคมชาวบ้าน	93	47.7
การอ่านข่าวทางหอกระจายข่าว	14	7.2
การจัดรายการสถานีวิทยุชุมชน	2	1.0
การจัดสัมมนาวิชาการ	46	23.6
อื่น ๆ	40	20.5
รวม	195	100.0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การเป็นผู้นำท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
3. กรณีที่เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจในเรื่องใดมากที่สุด		
โครงการพัฒนาคมนาคมชุมชน เช่น ไฟฟ้า ถนน	24	12.3
โครงการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองสู่ประชาชน	69	35.4
โครงการจัดสวัสดิการแก่คนชรา และผู้ยากไร้	74	37.9
อื่น ๆ	28	4.3
รวม	195	100.0
4. กรณีเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมเรื่องใดมากที่สุด		
เรื่องสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้าและประปา เป็นต้น	32	16.4
เรื่องความต้องการสวัสดิการส่วนบุคคล เช่น เงินสงเคราะห์คนชรา	48	24.6
เรื่องความต้องการแก้ไขสภาพแวดล้อม เช่น ขยะมูลฝอย	101	51.8
เรื่องอื่น ๆ	14	7.2
รวม	195	100.0
5. กรณีที่ท่านไม่เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ท่านมีส่วนร่วมในท้องถิ่นกี่ครั้ง		
ไม่เคยมีส่วนร่วม	52	26.7
เคย 1 - 2 ครั้ง / ปี	52	26.7
เคย 3 - 4 ครั้ง / ปี	44	22.6
เคย 5 - 6 ครั้ง / ปี	8	4.1
เคยมากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป	35	17.9
อื่น ๆ	4	2.1
รวม	195	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ส่วนใหญ่เป็นหรือเคยเป็นผู้นำท้องถิ่น (ร้อยละ 99.0) โดยส่วนใหญ่เป็น อสม. (ร้อยละ 87.2) เคยนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชน โดยการจัดประชุมชาวบ้านมากที่สุด (ร้อยละ 47.7) กรณีที่เคยเป็นผู้นำท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจมากที่สุดในเรื่อง โครงการจัดสวัสดิการแก่คนชรา และผู้ยากไร้ (ร้อยละ 37.9) และโครงการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองสู่ประชาชน (ร้อยละ 35.4) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องความต้องการแก้ไขสภาพแวดล้อม เช่น ขยะมูลฝอย แหล่งเพาะพันธุ์ยุง (ร้อยละ 51.8) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นระบุว่า ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นพอ ๆ กับเคยมีส่วนร่วม 1 - 2 ครั้ง / ปี (ร้อยละ 26.7)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (n=195)

ความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้		ไม่มีความรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ ประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนสามารถยกประเด็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งขึ้นมาเพื่อกำหนดวาระการประชุม โดยสามารถเสนอทางเลือกและมีส่วนร่วมในการเลือกหรือตัดสินใจสุดท้าย	150	76.9	45	23.1
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้ความรู้ (educative) แก่ประชาชนในเรื่องทักษะการเข้ามีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรับสมรรถนะทางการเมือง ทำให้คนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม	144	73.8	51	26.2

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้		ไม่มีความรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ ประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนสามารถพูดคุยกันในที่ประชุมได้อย่างทั่วถึง	126	64.6	69	35.4
4. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ ประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนสามารถปรึกษาหารือหรืออภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ทุกคนที่ต้องการมีส่วนร่วมในการอภิปราย สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่	126	64.6	69	35.4
5. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ ประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนพยายามให้เกิดความเห็นพ้องต้องกัน	91	46.7	104	53.3
6. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเป็นประชาธิปไตยที่สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชน และให้ประโยชน์โดยตรงกับประชาชนมากที่สุด	125	64.1	70	35.9
7. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือประชาธิปไตยที่มีการตัดสินใจโดยการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ แต่ประชาธิปไตยที่มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบไม่จำเป็นต้องเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเสมอไป	134	68.7	61	31.3
8. หลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการที่ประชาชนเข้าสู่ขั้นตอนของระบบการเมืองด้วยตัวเอง เช่น การรับฟังปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ได้เสียง การตัดสินใจทางการเมือง การลงคะแนนการนำนโยบายไปปฏิบัติ	130	66.7	65	33.3
9. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นหลักการหรือองค์ประกอบของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม	161	82.6	34	17.4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	มีความรู้		ไม่มีความรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. หลักการหรือองค์ประกอบของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร กระบวนการทางนโยบาย และกระบวนการยุติธรรม	136	69.7	59	30.3
11. หลักการหรือองค์ประกอบของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในระหว่างประชาชนให้เท่าเทียมกัน	138	70.8	57	29.2
12. ประชาชนมีสิทธิเรียกอำนาจคืนโดยการถอดถอน/ปลดออกจากตำแหน่ง หากพบว่าผู้แทนใช้อำนาจโดยมิชอบ โดยทุจริต และเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก	130	66.7	65	33.3
13. ประชาชนมีสิทธิริเริ่ม เสนอแนะ เกี่ยวกับการออกนโยบาย หรือการออกกฎหมายเพื่อให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เพื่อช่วยให้การทำงานของผู้แทนเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น	119	61.0	76	39.0
14. การเสนอนโยบายของฝ่ายบริหาร การออกกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ประชาชนสามารถเรียกร้องให้มีการชี้แจงเหตุผลข้อเท็จจริงก่อนที่จะออกนโยบายหรือกฎหมายนั้น ๆ ได้โดยประชาชนสามารถออกความคิดเห็นได้อย่างเสรี	127	65.1	68	34.9
15. การแสดงประชามติ (Referendum หรือ Prebisite) เป็นการเฝ้าดูตรวจสอบ และควบคุมการทำหน้าที่ของผู้แทนโดยประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย	171	87.7	24	12.3

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การแสดงประชามติเป็นการเฝ้าตรวจสอบและควบคุมการทำหน้าที่ของผู้แทนโดยประชาชน ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย (ร้อยละ 87.7) รองลงมาได้แก่ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นหลักหรือองค์ประกอบของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (ร้อยละ 82.6) และประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมคือ ประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนสามารถยกประเด็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งขึ้นมาเพื่อกำหนดวาระการประชุม โดยสามารถเสนอทางเลือกและมีส่วนร่วมในการเลือกหรือตัดสินใจสุดท้าย (ร้อยละ 76.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละในภาพรวมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) (n=195)

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
มาก (11-15 คะแนนหรือร้อยละ 70 ขึ้นไป)	109	55.9
ปานกลาง (9-10 คะแนนหรือร้อยละ 60-69)	58	29.7
น้อย (1-8 คะแนนหรือต่ำกว่าร้อยละ 60)	28	14.4
รวม	195	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่มีความรู้ระดับมาก (ร้อยละ 55.9) และความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ 29.7) ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 4.4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาของกลุ่ม อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ตารางที่ 4.6 ผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาเมื่อกลุ่ม อสม. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (n=195)

ผลทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ประชาชนเกิดการรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องกดดันฝ่ายบริหาร ให้กำหนดนโยบายที่เกิดประโยชน์กับประชาชนได้	3.18	1.18	ปานกลาง
2. ประชาชนมีการเรียนรู้ทางการเมือง จนสามารถแสดงออก เพื่อเรียกร้องให้เกิดการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของคนใน สังคมได้	3.62	1.05	มาก
3. ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหา ร่วม เสนอแนวทางแก้ไขปัญหามากขึ้น	3.29	1.07	ปานกลาง
4. ประชาชนมีความตื่นตัวในการอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 ในเรื่องตรวจสอบผู้แทนหรือหน่วยงาน ของรัฐมากขึ้น	3.39	.92	ปานกลาง
5. ประชาชนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อทุก ๆ ด้านมากขึ้น	3.68	1.05	มาก
6. ประชาชนกล้าที่จะถอดถอนหรือปลดออกผู้แทนของตน เมื่อพบว่าการทำงานของผู้แทนไม่โปร่งใส ยุติธรรม และไม่ใช้ เพื่อประโยชน์ของประชาชน	3.45	1.07	ปานกลาง
7. ประชาชนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ การเมืองในทุกระดับ มากขึ้น	3.64	.92	มาก
8. ประชาชนแสดงออกถึงความพอใจผู้แทนของตน โดยการ ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น	3.79	1.06	มาก
9. ประชาชนกล้าที่จะเสนอประเด็นปัญหาให้เป็นวาระการ ประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน	3.78	.96	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ผลทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10. ประชาชนมีการรวมกลุ่มทางการเมืองที่เข้มแข็งเพื่อการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจรัฐมากขึ้น เช่น กลุ่มสมัชชาคนจน	3.40	.94	ปานกลาง
11. ประชาชนเรียกร้องให้รัฐทำประชาพิจารณ์ในโครงการต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	3.42	.99	ปานกลาง
12. ประชาชนยอมสละเวลาจากอาชีพประจำของตนเข้าร่วมประชุมหรือกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น	3.65	.99	มาก
13. ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการกับภาครัฐในการประเมินผลงานโครงการต่าง ๆ มากขึ้น	3.39	.99	ปานกลาง
14. ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจรับงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนของตนเองได้	3.30	1.08	ปานกลาง
15. ประชาชนมีสิทธิขอข้อมูลต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐได้อย่างเปิดเผยในปัจจุบัน	3.33	.99	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.48	.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมีความเห็นว่าผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อศึกษารายละเอียดพบว่า เรื่องที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประชาชนแสดงถึงความพอใจผู้แทนของตนโดยการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น รองลงมาได้แก่ ประชาชนกล้าที่เสนอประเด็นปัญหาให้เป็นวาระการประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ประชาชนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อทุก ๆ ด้านมากขึ้น และประชาชนยอมสละเวลาจากอาชีพประจำของตนเข้าร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ปัจจัยส่วนบุคคล	χ^2	p
1. เพศ	7.450	.059
2. อายุ	5.471	.940
3. ระดับการศึกษา	16.899	.325
4. อาชีพ	9.562	.654
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	13.106	.361

$P < .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทุกเรื่องไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เพศ	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	ความรู้น้อย	χ^2	p
ชาย	23 (57.5)	7 (17.5)	10 (25.0)	7.45	.059
หญิง	86 (55.5)	51 (32.9)	18 (11.6)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

$p < .05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 57.5) และเพศหญิงส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจมากเช่นกัน (ร้อยละ 55.5)

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

อายุ	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
20-30 ปี	12 (66.7)	4 (22.2)	2 (11.1)	5.471	.940
31-40 ปี	19 (50.0)	11 (28.9)	8 (21.0)		
41-50 ปี	36 (58.1)	17 (27.4)	9 (14.5)		
51-60 ปี	34 (55.7)	19 (31.1)	8 (13.1)		
61 ปี ขึ้นไป	8 (50.0)	7 (43.8)	1 (6.3)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

$p < .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความรู้ความเข้าใจมาก ได้แก่ กลุ่มอายุ 20-30 ปี ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 66.7) รองลงมาได้แก่ อายุ 41-50 ปี มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 58.1) และ 51-60 ปี มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 55.7)

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษากับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ระดับการศึกษา	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	64 (56.6)	35 (31.0)	14 (12.4)	16.899	.325
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	18 (64.3)	4 (14.3)	6 (21.4)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	8 (47.1)	5 (29.4)	4 (23.6)		
อนุปริญญา (ปวส.) หรือเทียบเท่า	3 (30.0)	5 (50.0)	2 (20.0)		
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	15 (60.0)	8 (32.0)	2 (8.0)		
สูงกว่าปริญญาตรี (ป.โท/ป.เอก)	1 (50.0)	1 (50.0)	-		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความรู้ความเข้าใจมาก ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ (ร้อยละ 64.3) รองลงมา ได้แก่ ปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 60.0)

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

อาชีพ	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ค้าขาย	15 (53.6)	11 (39.3)	2 (7.2)	9.562	.654
เกษตรกร	14 (60.5)	5 (21.7)	4 (17.4)		
รับจ้างทั่วไป	38 (50.0)	26 (34.2)	12 (15.7)		
ข้าราชการ- พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4 (57.1)	1 (14.3)	2 (28.6)		
อื่น ๆ	38 (62.3)	15 (24.6)	8 (13.1)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความรู้ความเข้าใจมาก ได้แก่ อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 62.3) รองลงมาได้แก่ อาชีพเกษตรกรส่วนใหญมีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 60.5) และอาชีพข้าราชการ- พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 57.1)

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้กับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
4,000-8,000 บาท	63 (58.9)	28 (26.2)	16 (14.9)	13.106	.361
8,001-12,000 บาท	10 (43.5)	10 (43.5)	3 (13.0)		
12,001-16,000 บาท	11 (68.8)	1 (6.3)	4 (25.1)		
16,001-20,000 บาท	6 (60.0)	4 (40.0)	-		
มากกว่า 20,000 บาท	19 (48.7)	15 (38.5)	5 (12.8)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ
ในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มรายได้มีความรู้ความเข้าใจมากได้แก่ รายได้
ระหว่าง 12,00-16,000 บาท ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 68.8) รองลงมา ได้แก่ รายได้
16,001-20,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 60.0)

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	χ^2	p
1. การอ่านหนังสือพิมพ์	13.323	.346
2. การรับฟังวิทยุ	10.539	.569
3. การรับชมโทรทัศน์	9.663	.378
4. การสนทนากับบุคคลอื่น	14.408	.275
5. การฟังการปราศรัยหาเสียง	10.324	.588

$P < .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทุกด้าน ไม่มี
ความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง
กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การอ่านหนังสือพิมพ์	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ไม่เคยอ่าน	24 (52.2)	15 (32.6)	7 (15.2)	13.323	.346
อ่านสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	62 (61.4)	25 (24.8)	14 (13.9)		
อ่านสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	5 (50.0)	3 (30.0)	2 (20.0)		
อ่านทุกวัน	14 (40.0)	10 (37.5)	4 (14.3)		
อื่น ๆ	4 (40.0)	5 (50.0)	1 (10.0)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองไม่มี
ความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจมาก ได้แก่ กลุ่มที่อ่าน
สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 61.4)

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การรับฟังวิทยุ	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ไม่เคยรับฟัง	21 (47.7)	14 (31.8)	9 (20.4)	10.539	.569
รับฟังสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	47 (56.0)	23 (27.4)	14 (16.7)		
รับฟังสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	12 (80.0)	3 (20.0)	-		
รับฟังทุกวัน	29 (55.8)	18 (34.6)	5 (9.6)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจมาก ได้แก่ กลุ่มที่รับฟังสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 80.0)

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับชมโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองกับ
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การรับชมโทรทัศน์	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ไม่เคยรับชม	3 (37.5)	5 (62.5)	-	9.663	.378
รับชมสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	24 (57.1)	13 (31.0)	5 (11.9)		
รับชมสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	6 (40.0)	7 (46.7)	2 (13.4)		
รับชมทุกวัน	76 (58.5)	33 (25.4)	21 (16.1)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p < .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การชมโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง ไม่มี
ความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม
เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า กลุ่มที่รับชมทุกวัน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก
(ร้อยละ 58.5)

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนทนากับบุคคลอื่นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง
การเมืองกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การสนทนากับบุคคลอื่น	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
ไม่เคย	29 (58.0)	17 (34.0)	4 (8.0)	14.408	.275
สนทนาบ้างสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	62 (56.4)	30 (27.3)	18 (16.3)		
สนทนาบ่อยสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	5 (31.3)	5 (31.3)	6 (37.6)		
สนทนาทุกวัน	13 (68.4)	6 (31.6)	-		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

$p < .05$

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การสนทนากับบุคคลอื่นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า กลุ่มที่สนทนากับบุคคลเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองทุกวันส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 68.4)

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการฟังปราศรัยหาเสียงกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การฟังการปราศรัยหาเสียง	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	ความรู้น้อย	χ^2	p
ไม่เคยรับฟัง	51 (52.0)	34 (34.7)	13 (13.2)	10.324	.588
รับฟังปีละ 1-2 ครั้ง	29 (60.4)	11 (22.9)	8 (16.8)		
รับฟังปีละ 4-6 ครั้ง	5 (71.4)	2 (28.6)	-		
รับฟังทุกครั้ง	24 (57.2)	11 (26.1)	7 (16.7)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การฟังการปราศรัยหาเสียงไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า กลุ่มที่รับฟังคำปราศรัยหาเสียงปีละ 4-6 ครั้ง ส่วนใหญ่มีความรู้มาก (ร้อยละ 71.4) และรับฟังปีละ 1-2 ครั้งมีความรู้มาก (ร้อยละ 60.4)

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเป็นผู้นำท้องถิ่นกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การเป็นผู้นำท้องถิ่น	χ^2	p
1. การเป็น/ ไม่เคยเป็นผู้นำท้องถิ่น	.581	.901
2. การนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชน	27.291*	.026
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น กรณีที่เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น	15.564	.212

*p< .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัจจัยด้านการเป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชน นอกนั้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การเคยเป็นผู้นำท้องถิ่น	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
1. ไม่เคยเป็น	1 (50.0)	1 (50.0)	-	.581	.901
2. เคยเป็น	108 (56.0)	57 (29.5)	28 (14.5)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

p< .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การไม่เคยเป็น / เคยเป็นผู้นำท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับ
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ที่เคยเป็นผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความ
เข้าใจมาก (ร้อยละ 56.0)

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างการนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชนกับความรู้
ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การเผยแพร่ความรู้	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
1. เคย โดยจัดประชาคม ชาวบ้าน	52 (55.7)	27 (29.0)	15 (16.2)	27.291*	.026
2. เคย โดยการอ่านข่าว ทางหอกระจายข่าว	7 (50.0)	7 (50.0)	-		
3. เคย โดยการจัด รายการวิทยุชุมชน	1 (50.0)	-	1 (50.0)		
4. เคย โดยการจัด สัมมนาวิชาการ	29 (63.0)	11 (23.9)	6 (13.1)		
5. อื่น ๆ	20 (51.3)	13 (33.3)	6 (15.4)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

*p< .05

ตารางที่ 4.21 พบว่า การนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชนมีความสัมพันธ์
กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีการเผยแพร่ความรู้โดยการจัดสัมมนา
วิชาการ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 63.0)

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของ ประชาชน	ความรู้มาก	ความรู้ปานกลาง	รู้น้อย	χ^2	p
1. เรื่องความต้องการ สาธารณูปโภค	20 (58.8)	11 (32.4)	3 (8.8)	15.564	.212
2. เรื่องความต้องการ สวัสดิการส่วนบุคคล	26 (54.2)	18 (37.5)	4 (8.3)		
3. เรื่องความต้องการ แก้ไขสภาพแวดล้อม	59 (58.4)	23 (22.8)	19 (18.8)		
4. เรื่องอื่นๆ	4 (33.3)	6 (50.0)	2 (16.7)		
รวม	109 (55.9)	58 (29.7)	28 (14.4)		

$p < .05$

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องความต้องการสาธารณูปโภค ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาก (ร้อยละ 58.8)

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างความความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมกับผล
ทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมา

ผลทางการเมือง	มาก	ปานกลาง	น้อย	χ^2	p
ความรู้ความเข้าใจ					
มาก	56 (51.4)	50 (45.9)	3 (2.8)	98.710*	.000
ปานกลาง	33 (56.9)	25 (43.1)	-		
น้อย	9 (32.1)	12 (42.9)	7 (25.0)		
รวม	98 (50.3)	87 (44.6)	10 (5.1)		

*p< .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าถ้ากลุ่ม อสม. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมาก ผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาจะมากขึ้นด้วย ดังปรากฏในตารางที่ 4.6 ซึ่งพบว่าประชาชนแสดงออกถึงความพอใจผู้แทนของตน โดยการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 10 คน ในระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 ถึงวันที่ 24 พฤษภาคม 2549 สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

2.1.1 ความหมายของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม พบว่ากลุ่ม อสม. ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอยู่ที่ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.5 ที่พบว่า กลุ่ม อสม. มีความรู้ความเข้าใจมากถึงร้อยละ 55.9 โดยที่กลุ่ม อสม.มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการแสดงประชนาติ การเฝ้าตรวจสอบและควบคุมการทำหน้าที่ของผู้แทนโดยประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้เช่น การร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอความต้องการของชุมชน และยับยั้งโครงการที่มีผลกระทบกับส่วนรวมได้ เป็นต้น” (ประธาน อสม. ตำบลปากคลองบางปลากด สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2549)

“การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบ้านเมือง เพื่อให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารบ้านเมือง เพื่อการใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็น ร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชน และประเทศชาติได้” (เลขานุการ อสม. ตำบลแหลมฟ้าผ่า สัมภาษณ์ 18 พฤษภาคม 2549)

“การให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศได้แสดงความคิดเห็น เรียกร้อง หรือยับยั้งโครงการของรัฐได้ จากการที่ประชาชนมีการประชุมร่วมกันตั้งประเด็นปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน” (ประธาน อสม. ตำบลในคลองบางปลากด สัมภาษณ์ 22 พฤษภาคม 2549)

“การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการจัดประชาคมชาวบ้าน ร่วมแสดงความคิดเห็น และวิจารณ์การทำงานของผู้แทนได้” (ประธาน อสม. ตำบลบ้านคลองสวน สัมภาษณ์ 24 พฤษภาคม 549)

“การให้ประชาชนออกมาแสดงสิทธิในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น การร่วมประชุมประชาคมชาวบ้าน การออกไปใช้สิทธิเลือกตัวแทน และตรวจสอบการทำงานของตัวแทนได้” (เลขานุการ อสม. ตำบลบ้านคลองสวน สัมภาษณ์ 24 พฤษภาคม 2549)

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม
พบว่าปัจจัยด้านการเป็นผู้นำท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในเรื่องของการนำความรู้ทางการเมืองมาเผยแพร่สู่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.19 ที่พบว่าประชาชนจะเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากเนื่องจากประชาชนได้รับการอบรมเผยแพร่ทางวิชาการจากผู้นำท้องถิ่นสม่ำเสมอ ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การเคยเป็นผู้นำท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการรับข่าวสารจากทางราชการมาก มีความมั่นใจในการแสดงออก และได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากชาวบ้าน จึงเป็นผู้ที่สามารถให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมสู่ชาวบ้านได้อย่างดี” (ประธาน อสม. ตำบลปากคลองบางปลากด สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2549)

“ปัจจัยการเป็นผู้นำท้องถิ่นสำคัญในเรื่องการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์ในเรื่องการมีส่วนร่วม และเป็นผู้ที่จะนำประสบการณ์ที่ดีมาใช้ในการชุมชนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนทั่ว ๆ ไปได้” (ประธาน อสม. ตำบลนาเกลือ สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2549)

“ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้มีประสบการณ์ มีความรู้เรื่องทางการเมือง ดังนั้นเมื่อผู้นำเอาความรู้มาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้การเรียนรู้กับประชาชนในชุมชน ประชาชนจะเกิดความเชื่อมั่นมากกว่าคนอื่น” (ประธาน อสม. ตำบลบ้านคลองสวน สัมภาษณ์ 24 พฤษภาคม 2549)

2.1.3 ผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาเมื่อกลุ่ม อสม.เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม เมื่อกลุ่ม อสม.มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ผลทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามมาในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.6 ที่พบว่าผลทางการเมืองที่อยู่ในระดับมากคือ การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ประชาชนจะมีโอกาสเลือกคนดีเข้าไปเป็นตัวแทนในการบริหารงานได้มากขึ้น ด้วยการออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้งมากขึ้น การแก้ไขปัญหาจะได้ผลดีเนื่องจากประชาชนร่วมกันคิดค้นปัญหาและเสนอปัญหากันมากขึ้น ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ ประชาชนน่าจะสนใจข่าวสารทางการเมืองกันเพิ่มมากขึ้น” (ประธาน อสม. ตำบลนาเกลือ สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2549)

“ประชาชนเกิดความกระตือรือร้น ที่จะออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็นและออกมาตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง อันจะทำให้ประชาชนได้รับการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง ส่วนการถอดถอนน่าจะขึ้นอยู่กับผู้นำหรือแกนนำของกลุ่มมากกว่า” (เลขานุการ อสม. ตำบลแหลมฟ้าผ่า สัมภาษณ์ 18 พฤษภาคม 2549)

“ประชาชนจะตื่นตัวออกไปเลือกตั้งมากขึ้น เพราะต้องการคนดีเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนที่ดี ยุติธรรมและโปร่งใส กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าวิพากษ์วิจารณ์การเมืองในทุกเรื่องมากขึ้น กล้าที่จะแสดงตัวเพื่อตรวจสอบการทำงานของตัวแทน” (เลขานุการ อสม. ตำบลในคลองบางปลากด สัมภาษณ์ 22 พฤษภาคม 2549)

“ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น แต่มักจะเลือกตั้งแบบมีข้อแลกเปลี่ยนกับการลงคะแนน น่าจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนมากขึ้นและประชุมกันอย่างถูกต้อง โดยใช้สิทธิในการยับยั้งนโยบายของรัฐ” (ประธาน อสม. ตำบลในคลองบางปลากด สัมภาษณ์ 22 พฤษภาคม 2549)

“ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น ตรวจสอบการทำงานของตัวแทนมากขึ้น เข้ามามีส่วนร่วมประชุมเพื่อลงมติในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และออกมาเคลื่อนไหวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น” (ประธาน อสม. ตำบลบ้านคลองสวน สัมภาษณ์ 24 พฤษภาคม 2549)